

EL POBLE CATALÀ

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I PAÏSOS IBERIQUES... 4 pessetes trimestral
PAÏSOS DE UNIO POSTAL... 9 pessetes trimestral

ANY IV

Barcelona, dissabte 8 de juny de 1907

NÚM. 478

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I PAÏSOS IBERIQUES... 4 pessetes trimestral
PAÏSOS DE UNIO POSTAL... 9 pessetes trimestral

5 Cts.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

OBSEQUI HUMANITARI

Les persones que sofreixen neurastenia, clorosi, inapetència, debilitat general, palpitations del cor, i demés malalties nervioses, recobren ràpidament la salut per-
FOSFO GLICO-KOLA
duda ab el Demèdich, que recomana els metges més eminents. S'entregava GRATIS una mostra de aquest **BARVIALS TONIC RECONSTITUENT** (en elegant caixa mètica) a tota persona que ho solliciti del autor Dr. B. Demèdich. — Ronda de Sant Pau, 71, farmacia. — BARCELONA.

ROBUSTINA DURAN Y ESPAÑA

EFICACIA IMMEDIATA
en Anèmia, Neurastenia, Depressions nervioses, Clorosi, Debilitat, Afonia gèstica, Escrofilitisme. — Dipòsit: Farmacies de Genovè, Rambla Centre, davant del Liceu, i de Duran y España, València, núm. 278; dreta Ensenze, al peu del Passeig de Gràcia.

GARGANTA, NAS, OIDO, DR. SUÑE MEDAN, dels Hospitals de Berlín, Diputació, 305, pral., (vora Lauria). — Consulta de deu a dotze i de quatre a sis. Festius, de nou a deu.

OLIS FINIS MARISTANY

DR. C. COSTA Especialista en malalties de la gola, nas i orelles. Consulta de 2 a 5 i des de festa de 11 a 12. — Corti, Granvia, número 638, primer (prop del Passeig de Gràcia).

MOSAICS E F. ESCOFET & C
Ronda Sant Pere, 8

BALNEARI THERMAL Y CLIMATOLÓGIC
VERNET-LES-BAINS
CATALUNYA FRANCESA
Paradis dels Pireneus. En la falda del Canigó: a set hores de Barcelona. Deliciosa i fresca estació estival. Per al reumatisme, neuròsi, vies respiratòries, convalescències etc. Sis hotels. — Teatre. — Casino. — Parc. — Grans jardins. — Xaletos amoblats, etc. Demàniase informes i follets a l'Agència, Rambla Santa Mònica, 2, ent.

EL DOCTOR DOLCET

oftalmòleg de la Casa Provincial de Caritat, s'ha encarregat voluntàriament de la consulta, Carrer Felat, 40.

IMPRENTA L'AVENÇ

ACABA DE SORTIR
OBRA POSTUMA
JACINTO VERDAGUER
Cantic dels Cantics
precedit de
Els Jardins de Salomó
PROLOG DE
MANUEL DE MONTOLIU
EDICIÓ GENERAL... 1 PESSETA
ID. EN PAPER DE FIL... 2 PESSETES

ORGANISACIÓ INDUSTRIAL

Tots els centres manufacturadors d'Europa estan en plena prosperitat. Els filadors, ja són anglesos, francesos, belgues, italians, austríacs, italians, alemanys, tots anen venuda la producció de deu a dotze mesos, és a dir, fins al març o juny del 1908. D'altra banda, no s'ha trobat mai una crisi de filar nova, perquè les cases constructores tenen també venuda la producció d'un o dos anys. En resum, tot indica que l'industria cotonera travessa un període de brillant prosperitat, malgrat els preus elevadíssims de la primera matèria, conseqüència de les noves pessimitats de la vintena cullida de nou en flor als Estats del Sud del Nordamèrica.

Una sola excepció cal senyalar: és aquesta la de la nostra industria catalana, i aquest fet, desgraciadament cert i positiu, indica prou bé que les causes de la crisi industrial que travessarem, no tenen pas un caràcter general, essent pel contrari degudes a l'estat especialíssim del nostre mercat i de nostra industria.

Si tenim en compte que els drets arancelaris vigents impedeixen tota concurrència estrangera en la majoria dels articles de cotó, de consum en el mercat nacional, i que les nostres fàbriques absorbeixen la quasi totalitat de la producció espanyola, deduirem lògicament que la crisi que pateix l'industria de filats i teixits de cotó, és deguda única i exclusivament a l'excés de producció.

Aquest excés que no pot absorbir el consum ordinari, encara que sia en

quantitat molt petita, pesa sobre'l mercat i mata'l preu; impedit que aquest vinga regulat per les necessitats del consum i pel preu de la primera matèria.

Les conseqüències són deducibles de aquest estat de coses: són veraderament deplorables. L'industria busca'l benefici en la compra del cotó, en quin cas es converteix en comerciant, o bé en la producció de filats ab cotó de baixa qualitat o ab mescoles, lo que en últim resultat es en detriment de l'organització de les fàbriques, de la bondat del producte i tampoc, al cap d'avall, s'obté per aquest medi un benefici industrial positiu, puix que a l'exterior la mala costum, despareix per la competència'l marge de benefici, quedant a l'últim reduït tots els filadors a fiar únicament en una bona compra de cotó tots els guanyos, lo que pot efectuar, encara en millors condicions, qualsevol capitalista que compri les balles a bon preu i les vegui cares.

Plantat així'l problema, és evident que no hi cabem més que aquestes dues solucions: o augmentar el consum o reduir la producció. Però ens serà demostrar que no pot realitzar-se cap d'aquestes dues solucions sense una organització industrial apropiada.

L'augment del consum en el mercat interior no està en la mà de l'industria, ni en la de ningú'l producte, i sols és possible cercant en l'exportació al mercat universal, que està indubtablement en bones condicions per rebre la mercaderia. Més com pot anar-se actualment a la exportació? Si es ab perduda, o sense benefici industrial, és necessari l'intel·ligent organització dels industrials exportadors; si es ab benefici, són quant més necessàries cases de comissió exportadores, i sobre tot que les condicions de producció nacional fassin possible aquesta exportació. Que no estem en aquest segon cas ho diu prou bé la crisi industrial, per sobre producció, que patim; perquè si la majoria dels articles fossin exportables ab benefici, no hi hauria crisi.

Si cerquem el remei en una disminució de la producció per posaria en relació ab el consum, no podríem posaria tampoc en practica sense una previsa inteligencia entre'ls productors.

Conseqüència que sigui la que's vulgui la solució que's escau, és indispensable una organització industrial.

Per tot el món aquesta organització és un fet i en totes parts ha sigut imposada per la sobre-producció, fenomen que's produeix quasi sempre en totes les grans industries manufacturadores que creixen més ràpidament de lo que demanen les necessitats del consum, i més explicable encara a casa nostra per la perduda de les colònies.

Però les dificultats per assolir una organització que permeti solucionar les crisis industrials són sempre extraordinàries. Sols després de molts intents fracassats i de molt temps s'arriba a assolir la tant desitjada solució. Y això és molt lògic, perquè en la practica quasi bé mai serveix de gran cosa l'experiència dels

altres. Els homes comunament no més aprenen ab l'experiència propia.

Per això és necessari començar poc a poc i treballar sense descans ni defalliments, segurs sempre de que's més intransigents i refractaris en acceptar les reformes que's temps imposen, seran demà's més devots convençuts dels beneficis d'una organització ben entesa.

A Catalunya ja fa temps que aquest treball d'associar als industrials s'es començat. La constitució de les Agrupacions de filadors i teixidors del Foment del Treball Nacional, fou el primer pas. La seva adhesió a la Federació Internacional, es un altre avens en el camí empès. La constitució de la Borsa de filats, un altre pas donat en ferm en el bon camí. Y dignu lo que vulguin els pessimistes, quan al cap d'un cert temps de funcionament regular del nou organisme creat, els filadors vegin que, per medi de la Borsa, se regularis i unifiquin els preus, que's posen ab relació ab altres centres productors de l'exterior, y's proporcionen dades estadístiques per venir en coneixement de la producció i de les vendes fetes y per consegüent dels costos y de l'importancia dels sobrats; quan puguin apreciar pràcticament tots aquests beneficis y's posin en relació els uns y's altres y's coneguin y's tractin, no hi ha pas cap dubte que's sentiran decantats a prendre altres milles més radicals, que són salvadores y que desgraciadament no són encara possible per falta d'espirit corporatiu, però que ho seran demà i allavors a tots ens semblarà extrañy l'haver trigat tant de temps a encetar el bon camí.

Joaquim AQUILERA

Barcelona-Tolosa

(NOTES DEL MEU CAHNET)

JUNY
DIMENYES

En la nota anterior deixava la narració de la rebuda que ahir a la nit ens va fer el poble de Tolosa ab l'entrada al Capitoli. Tota era il·luminada i plena de gent, y pasat l'arribada dels patis dels patis del Benèdictins són joies tolosenses, pugem l'escala, tota guarnida de plantes y de flors, millorant aquestes dues fileres de ramosos nois de l'Escola superior, sostinguda per la ciutat. Anaven tots gairement vestits de blanc, ab bandes dels colors francesos y espanyols. De seguit que ningú de nosaltres havia mai pujat una escalinata tant ben guardada, y la pujarem mirant a dreta y a esquerra, alegrement sorpresos. Un cop a dalt, trobem una exposició de pintura y escultura instal·lada en els vestíbuls, y penetrem respectivament en la gran sala dels Il·lustres, gloria de l'art tolosà, representant pàgines esplendides de l'història, al·lucinant de bellesa y de força, de la terra occeana. Prou ne repararem. Tot esclat de llum en aquell temple d'art, per totoprem mans que's ens allarguen; coneixences antigues, coneixences de fa una estona, tots amics. Entre aquestes encaixades ostentem moltes mans de catalans del Roselló, veïns de Tolosa, entre ells el president de la Societat Catalana, el doctor Bauby. Quan l'arribada de Barcelona y demés delegats surten a la gran balconada, ens sorprèn encara més l'espectacle: el Jardí de la Terra està taltament entapissat de bombetes de colors, les nomenclacions y els visques augmenten, la música de l'Escola d'Artilleria toca aires de festa.

En la sala dels Capitols la municipalitat ens ofereix un vi d'honor. Encara els brindis el nostre de Tolosa y diu que no es pas el Consell municipal que's ne brin, sinó la població de Tolosa sencera. Certament, ningú recorda aquell rebuda semblant. Les paraules de M. Rieux són precises, netes, segures: sentint, aquest jove de vintuit anys, baixet, d'altra forma, que's troba representant la gran ciutat del Llenguadoc, va creixent y se fa estimar. Ben per la poposa y bella Barcelona. El nostre acompanyat senyor Sanllehy, en bon francès, expressa en nobles paraules l'emoió que l'arribada ha causat als nostres de Barcelona, acabat així el seu parlament: «Je suis mon terre en l'honneur du maire de Toulouse, de la municipalité, de toute la population toulousaine, et je termine par le cri de: Vive Toulouse! Vive la France! No cal dir com es rebut el seu speech y aquestes vistes. Després, en nom del Prefecte, M. Lerebourg dona la benvinguda en el departament de l'Alta Garona. Parlen després, M. Bellissat de Benac, consell general de França a Barcelona, que's ha acompanyat; el senyor Benito, vice rector de l'Universitat de Barcelona; M. de Lagarde, de l'Express du Midi, en nom de la premsa; M. de la Torre, en nom d'un cloient discurs donant la benvinguda a la promesa de Barcelona; aquest rector de El POBLE CATALÀ i respon en nom de la premsa catalana; y té ocasió de recordar els llargs historis haguts entre catalans y llenguadocians y entre llurs grans centres d'activitat, y de desitjar que la promesa es realitzi ara, saluador a la promesa de Tolosa y bevent pel Llenguadoc y per Catalunya, per Tolosa y per Barcelona; següent Monsieur Bourguet, president de la Cambra de Comerç de Tolosa, y M. Gès, que ho es de la Cambra francesa de Barcelona.

Se va fent tard. Passem altre cop l'escala d'honor entornit de les boniques noies que's ens acompanyen al Grand Hotel, mentre ens balla pel sep el resó de tanta festa.

Teatres y Concerts

TEATRE INTIM.-SEPILORES, drama en un acte, don Joan Puig y Ferrer. — **LA MA DE MICO**, rondalla trágica en un acte y tres quadros, don W. W. Jacobs, adaptada a l'escena per en Salcedo i de la Font. — **DRAC**, assaig de drama popular en un acte, don Josep Puig y Puig.

La segona vetllada d'art dramàtic organitzada per l'Agrupació «Conreu» en el Circ de Proprietaris de Gràcia, sigui un èxit complet. El teatre de la societat sudita estava abans d'ahir ple a vessar d'una concurrència personalitat de les lletres catalanes. Les nostres dones hi eren en gran nombre, alegrança a la qual els seus rostres graciosos y bellíssims y ab els seus senyals de joventut.

A l'entrada a la sala vaig mirar ab ulls de satisfacció l'esplendïd espectacle que oferia. Una fàbrica espiritual d'hermosura y de delicadesa sortia de les il·lotes y de les butaques. El teatre va semblar-me un jardí d'art y d'amor.

Y acompanyar la meua llocat: una localitat que a mi me la facilitaria, puix els organitzadors de les vetllades intimes no han tingut la farsa de convidar a El POBLE CATALÀ. Totseguit d'haver-me assegut en la butaca, me vaig trobar envoltat de femeníes lluminoses gentils. Y després dels fons del meu cor, vaig endressar al bon amic una devota oració d'agraïment.

En Puig y Ferrer es, innegablement, un autor de marcadíssima originalitat y de vibrant nivell dramàtic. Si les seves anteriors produccions no les haguessin acreditades aquestes dues capdals qualitats don Puig, el seu darrer drama «Sepulcres» les demostra d'una manera evident y categorica.

L'originalitat y la potència dramàtica del jove dramaturg, radican en el seu personal concepte de l'art y de la vida. En Puig y Ferrer, a qui molts creuen desorientat, té una orientació artística ben clara y definida. Porta a les taules e's conflictes punyents de la vida dels homes, que ell veu més en el seu aspecte individual o psicológic que en el seu aspecte col·lectiu o social. Y aquests conflictes els transplanta a l'escena vius y bategants, tal com són o tal com apareixen davant dels seus ulls, y's presenta com a document humà, sense treure'n conseqüències y sense donar solucions. Per xò en les obres don Puig hi ha fetes, transcendents quasi sempre; però no hi han mai tesis: ni tesis sociològiques ni tesis morales.

Aproposít d'un projecte

Fins a nostres mans ha vingut una circular, en la qual cine senyors, que no conecim, ens vitan a la formació d'un «Centre Nacional Espanyol», destinat a proporcionar una pila de benaventurades als seus associats y a quants ab ell simpatitzen.

En primer lloc, el cor ens diu que aquests cine senyors s'han posat autènticament en un perill que no's pensem, ja que llur iniciativa cau de ple sota la llei de Jurisdiccions. Anem a demostrar. Per això es comença a sentir un principi; és que aquesta mena de centres, que tenen en compte únicament la procedència comarcal de llurs socis, essent aquesta l'única lligam existent entre ells, essent tenen raó d'organitzar-se en terra forastera, al·lucinant els associats se troben en tant infima minoria, que's vuen en la necessitat de

establir un perfecte contacte, per protegir-se mútuament. Així's comprén y s'explica la existencia d'un Centre espanyol a Lluana, a Anglaterra, a les Repúbliques americanes; però no's comprén ni s'explica per què ni com pot haver eregut necessaria ningú la creació d'un Centre espanyol a Barcelona. Aquí pot haver-hi un centre basc, un centre català, un centre gal·les, un centre andalús, perquè bascs y castellans y gal·les y andalusos, os natural que procurin aplegarse en una llar comú, trobant-se allunyats de la llur terra. Més la creació d'un Centre espanyol en la nostra ciutat fora igual a declarar es explicitament que Barcelona no pertany a l'Estat espanyol. El sol fet d'iniciar la constitució de dit Centre, ja constituïx un franc delict de separatisme, de separatisme exclusiu, ja que's llença indirectament a Catalunya de la comunitat política espanyola.

Yegin, doncs, els d'acord de la circular, si nos de gros el perill a que, posant ignorantment, han vingut a exposarse. Perquè es de creure que si fins avui les autoritats no han hagut esment de lo que hi ha de delicatós en la llur iniciativa, temps a venir se n'adonaràn, aplicant-los tot el rigor de la llei de Jurisdiccions.

Si bé que no es pas solament contra aquests cine senyors que's dirigeixen, també han delinquit contra 'ls preceptes d'altres lleis, que, ab tot y no establir llur compliment una sanció penal com la d'aquella, no per això deixen d'esser bonos i importants y respectables: ens reformem a les lleis de la lògica y del bon sentit. Així's senyors firmants de la circular parlen en ella d'un «ampli concepte del amor patriu, cuyo radio de acción ha de tener por límites, en el espacio, los que constituyen la Nación española; en el tiempo, los que forman su historia».

Aquí delict contra'l bon sentit no pot esser més evident. Perquè velem: com dimontri's comprén que pugui exercir-se una acció, sigui de la mena que's vulgui, en lo que són feus consums? S'han eregut, potser, els senyors firmants de la circular, que podran, ab la invasió de les il·lotes, de les que ha tingut la formació de les nacionalitats lliures en els temps mitjvals? S'han fet, potser, l'ús de tornar enrera, de fondre en els llums de les coses que no han sigut, que no han de tenir mai existencia, la crema de Numancia o la perduda de les colònies? Y si no es això lo que esperen, ni lo que's proposen, quins pot esser el motiu de desear l'extinció del concepte del amor patriu en los límites que forman la historia? Nosaltres no més velem la possibilitat d'una, d'acció, en els feus historis. Y es la de falsificar-los en nom d'un imbelli patriotisme, que's ha dut al llastíssim estat en qu'es trobem.

Y encara queda una altra greu infracció a les lleis de la lògica. La de voler que una cosa sigui representació d'una altra que no té positiva existencia.

El firmants de la circular bategen la projectada associació ab el nom de «Centre Nacionalista Espanyol». Recordem que la cosa representada, la nacionalitat espanyola, que'l nom del centre estableix implícitament com una realitat indiscutible, en Sielva, autoritat de la política, no han pogut determinar la absorció de les diferents nacionalitats lliures per una qualsevol d'elles; quatre sigles de convivència no han pogut produir la fusió d'aquelles nacionalitats en una sola, concilió precisa, indispensable, però que'l conjunt de pobles que viuen en els territoris de l'Estat espanyol, poguts arribar a considerar com una veritable nacionalitat.

Y no es probable que's iniciadors del projecte de constituir a Barcelona un «Centre Nacionalista Espanyol», conseqüent, per obra y gracia d'una senzilla circular, esborrar definitivament les característiques diferenciadores de les diverses nacionalitats lliures, així que no ha pogut aconseguir el temps, ab tot y esser el gran corrossiu de tota cosa.

Es aquest el cas de «Sepulcres». Els dos principals personatges del drama representen dues menes d'homens. La dels forts, que són crudels, egoistes y altius, y la dels bons, que són febles, esportuguts y resignats. El fort triomfa y'l bo sucumbeix. La Bondat y la Justícia no triomfaran a la terra fins que s'enconrin en els homes forts, ardits y coratjosos. Ara no hi ha gent bona ni gent dolenta. Hi ha ànimes imperfectes que paguen ab el dolor les seves imperfeccions inculpables. Heus aquí pensant que anomen «Sepulcres». Està bellament desenrotllat y pren tot el relleu de que es susceptible. El final de la obra, com que no es un desenllaç, va deixar al gros públic una mica fred.

En Salvador Vilaregut té instint de selecció, una notable facultat intuitiva per apreciar la valua de les obres dramàtiques. Les seves traduccions y adaptacions no tenen res de comú ab els detestables arreglos que estem acostumats a patir en els nostres teatres; són producte del treball euidat del que s'amorosa d'una triada obra estrangera y ab amor la vesteix ab les sonoritats del propi verb.

Una prova d'aquella facultat intuitiva don Vilaregut està en el fet d'haver vist en un conte don Jacas lo que no hi havia vist ningú entre'ls milers de persones que l'havien llegit: això és, la matèria, la «pasta» per un drama de grandiosa forsa trágica. En Vilaregut va llegir una traducció francesa del conte anglès en la revista parisenca *Je sais tout* y immediatament va concebir l'idea de fer-ne una obra escènica.

La treballa don Vilaregut es realment preciosa. «La mà de mico», damunt de les taules, aquireix una insuperable intensitat de tragedia. L'obra, tot y essent una rondalla, es real. A cada moment sembla que vagi a entrar en l'escena de lo fantàstic; més no arriba a sortir mai de la realitat.

El sargent major Morris, veterà de l'èxercit anglès, ha anat a passar una vetlla tempestuosa a casa de la família Withe. Durant la conversa, Morris diu que ell, quan va esser a l'Índia, adquirí una mà de mico de mans d'un fakir. Vol la superstitió que la mà de mico tingui la virtut de concedir tres coses als que l'estrenyin fortament dintre del seu puny. Però la virtut diabòlica del talismà porta terribles desgracies als qui la posen a prova. El sargent-major l'ensaia al foc la mà de mico y prega a la família amiga que no la fassin a veure.

La curiositat pot més que la por. Quan Morris es fira, el vell Withe, tot bromejant, agafa la mà de mico, l'estreny ab el puny dret y demana...

«Demana descomentes lliures...»

Ab un ràpid moviment d'horror l'ensaia talismà. La mà de mico s'ha estremit.

La seva esposa y el seu fill Herbert no ho volen creure. L'heroiu declara que tota aquelles coses que s'expliquen de la mà de mico són vults y nous...

Son a l'endemà. L'Herbert es a treballar a la fàbrica. Els pares, mitg en broma y mitg seriament, parlen de la mà de mico y de les descomentes lliures que Withe ha demanat. Assa't el carter y en una carta per l'escaleta de la porta. Seran les descomentes lliures? No, es una carta sense interès.

La mare, poc després, s'adona de que un home s'acosta. Se veu el seu barret negre passar y traspassar a través dels vidres del finestral. Per fi, truca y entra a l'estança. No gosa a parlar; quan parla diu als pares que el seu fill ha mort... Un volent d'una nau que's fira a l'Índia. Abans d'anar-se'n entrega als desolats pares una quantitat com indemnissació de l'amo de la fàbrica.

«Quant hi ha?», pregunta sanglotant el vell.

«Descomentes lliures!»

«Les pares s'han posat les negres robes de dol. Duen l'ànima més endolada encara. Han vingut les descomentes lliures demanades y es mort el seu fill. Els són els culpables. Oh, la diabòlica virtut de la mà de mico!»

La mare, en mitg de la seva immensa desesperació, ha pensat en un recurs suprem.

Com ja saben nostres llegidors, per ahir hi havia en la sala tercera de nostra Audiencia un senyalament de judici oral, en el que havien de compareixer El POBLE CATALÀ y'l seu director don Secundí de Franch, a respondre d'una causa tramitada en el jutjat del districte de Llojja, ab la qual inaugurarem el seguit de denuncies y processos que el que va de temporada ens ha obeequisat la justícia historica.

El judici estava anunciat per les deu, y ja abans d'aquella hora foren molts els amics que havien anat a saludar al senyor Puig de Franch y a testimoniari ab el saluto la seva adhesió a El POBLE CATALÀ, adhesions que natives agraim sincerament.

En la mateixa ocasió hi estava senyalat també, ab prioritat al nostre, un judici per jurats d'una causa per robu, que no acabà fins a un quart de dues de la tarda. Malgrat això, foren molts els amics que s'esperaren per presenciar l'acte y que així ho foren al donar l'agutxí la von d'audiencia pública.

Occupon els seus respectuosos siels el president de la sala don Ventura Gassó, els magistrats senyors Pamplon y Velasco, el fiscal don Manuel Martínez González, l'advocat defensor don Jaime Cruells i'l procurador don Luis Boi, y acte seguit el senyor Gress declarà obert el judici manant al secretari relator que llegís les actuacions.

El sumari

En aquestes fa constar que l'article donnat y que motiva la causa fou el que baix el títol de «Vergonyós escarni» aparegué en nostre número 240, corresponent al 19 de janer d'aquest any, y que en ell el fiscal hi vogé un «seguit de delictes: injúries al Govern de la nació, injúries al governador civil de la província, injúries als agents del governador, injúries a l'autoritat judicial, etc. etc.

També's fa constar en el sumari que en vista d'haver-se fet responsable'l director del diari de l'article denunciat, contra aquest se següen les actuacions fetes.

Acabà l'actat ab la calificació del fiscal y ab l'escrit d'aquest, dominant pera don Secundí Puig de Franch la pena de dos mesos y un dia d'arrest major.

Interrogatori y modificació de conclusions

Acabada la lectura, el senyor Gress concedí permís al fiscal pera que aquest interrogés al processat, fent-li aquell els ordina-

ries preguntes per ratificar la responsabilitat.

Y no haventhi prova testifical, se passà a la documental, consistent únicament en la traducció castellana de l'article de referencia. També les parts renunciaren a aquesta prova y'l secretari deixà la lectura.

A seguit el fiscal feu entrega al relator de un escrit ab les seves conclusions definitives que modificaven les provisions en el sentit que no consideren en el fet d'antes més que un sol delict, el d'injúries a l'autoritat, ab l'aggravant d'esser comes per medi de la impremta, y ab arrego a aquestes conclusions, sosté que la pena que corresponia imposar al processat, es de quatre mesos y un dia d'arrest.

Informe del fiscal

El president concedí la paraula al senyor Martínez y aquest pronuncià'l seu informe que fou breu y concís.

«Se tracta de demostrar — digué — la responsabilitat que ha contret el director del diari El POBLE CATALÀ, per la publicació del número 240 d'aquest, corresponent al 19 de janer de l'any «Vergonyós escarni».

No'm serà difícil demostrar aquesta culpabilitat, puix aquí hi ha l'article.

Tot seguit s'extengué'l senyor Martínez en consideracions d'un orde general, expressant-se així:

«Es cert que's dona dret a la promesa per censurar a l'autoritat, però aquesta censura ha de tenir un límit, y després d'ell hi ha l'altre: l'insubordinació, hi ha'l delict.

Acabà'l seu informe, estimant que les paraules denunciades queren de pla en l'article 269 del Codi, que d'elles n'era responsable'l processat y que ademes s'havien de considerar en ell l'aggravant d'haver utilitzat com a medi l'impremta, per donar un caràcter més ampli, més públic, al seu delict.

Informe del senyor Cruells

Acabà'l senyor fiscal, y previa la vènia del president, començà a parlar el defensor, que era'l vis president de la Diputació provincial, don Jaime Cruells. La paraula clara, reposada, del nostre amic, ressonava magníficament en l'amplitud de la sala.

Hausaquí com s'expressa:

«El sentit y l'alcans de l'article que's ocupa surten a la llum d'un mode ben clar y precís. Quan la crítica, la censura, la protesta's refereix a fets concrets, se critica, se ana-

«No se li poden demanar tres coses a la mà de mico? — diu al seu espòs. — Doncs demanant qu'el nostre fill sigui viu.

El vell Withe, esparverat, xhi oposa. Tem les noves desgracies que vindrien. Per la mare res pot esser pitjor que la mort del fill adorat. S'apodera de la mà del mico y crida: «Demana qu'el meu fill sigui viu!»

Els moments són plens d'una ansietat terrible. Withe queda anonadat sota'l pes de les inconegudes desgracies. Aquí'l conte de un drama psicológic. En l'interior de la mare hi lullen el terror y l'amor.

Se sent truca a la porta de l'estança. La esposa don Withe llença un gicle estentit: «El meu fill, el meu fill! — esclama.

Torneu a trucar. Ella vol obrir la porta. No pot obrir-la ella sola y prega al seu marit que l'ajudi.

Withe està més horroritzat que mai. Va a obrir-la porta. De sobte s'isa la veu: «Demana qu'el meu fill sigui mort y que reposi en pau!

La mare, baula, obre la porta. A fora no hi ha ningú... Era'l vent... La pobra dona cau a terra...

L'impressió que produeix en l'auditori el trágic conte es intensa, fortíssima. En les situacions culminants l'espectador sent corrent pel seu cos el calfred de l'esparrifança.

L'interpretació fou encertada. En Giménez, la Baró y en Tor mereixen esser esmentats ab gran elogi.

Els senyors Moragas y Alarma han pintat pera «La mà de mico» una excel·lent decoració, la qual té'l just caràcter que li correspon.

«El teatre popular», aquesta generosa aspiració don Pous y Pagès, es tot lo contrari del «teatre intim». El primer es pera les multitudes. El darrer es pera's iniciats. L'un presenta l'aspecte pintoresc de la vida, lo que entra pels sentits sense altre esforç que'l de girar la vista. L'altre presenta les fondaries de l'ànima humana, lo misteriós y lo esotèric.

Un problema literari d'alta importancia ha preocupat an en Pous com a molts altres esperits reflexius. Aquest problema l'ha plantejat l'orientació de l'art modern, que tendeix a superiorisarse, a subtilisarse, y que, per lo mateix, exigeix en els públics un grau de cultura molt per desobse del baix grau de cultura del poble.

Essent així, serà qüestió de foragitar del teatre a les multitudes? Se convertirà l'art dramàtic en fruit d'el·lucida per a l'escullita, pera's aristàrques?

No. El teatre té una excel·lent missió social a complir precisament sobre les multitudes vulgars. L'art escènic ha d'extendre la seva acció y ha de fer-la arribar fins al poble, fins als humils de fortuna y d'entonament. S'hi veritable art abandona a la multitud, la multitud cau definitivament en les abjeccions d'un poble barroc y embullat.

En Pous y Pagès, que dona a les seves obres un sentit reíntament democràtic, ha volgut començar aquest «teatre popular» que avui ens manca, aquest teatre que deu adreçar-se al nivell intel·lectual de tot hom, sense deixar d'esser artístic y educatiu.

«El drac», drama estrenat abans d'ahir y que l'autor escriví anys enrarders, es una tentativa, es un assaig. En Pous presenta una pàgina de la vida real, feta ab els elements primis del teatre. Hi ha senzillesa en la fàula, però no hi ha grolleries ni efectismes. És una lliçó moral, però no la senzilla gent del nostre poble, o com si diguessim, para més grans. Les fustades conseqüències del vici del bon han d'esser presentades al públic poc culte com ho fa en Pous en «El drac». D'altra manera s'hauria de caure en les odioses corinències melodramàtiques.

L'interpretació d'«El drac», resultà molt fàcil. Solament el senyor Giménez ho va fer bé.

La nombrosíssima concurrència acutí les tres obres estrenades ab grans aplaudiments y cridà al processat als senyors Puig y Ferrer, Vilaregut y Pous y Pagès.

A. ROVIRA y VIRGILI

«El Poble Català», davant del Tribunal

Com ja saben nostres llegidors, per ahir hi havia en la sala tercera de nostra Audiencia un senyalament de judici oral, en el que havien de compareixer El POBLE CATALÀ y'l seu director don Secundí de Franch, a respondre d'una causa tramitada en el jutjat del districte de Llojja, ab la qual inaugurarem el seguit de denuncies y processos que el que va de temporada ens ha obeequisat la justícia historica.

El judici estava anunciat per les deu, y ja abans d'aquella hora foren molts els amics que havien anat a saludar al senyor Puig de Franch y a testimoniari ab el saluto la seva adhesió a El POBLE CATALÀ, adhesions que natives agraim sincerament.

En la mateixa ocasió hi estava senyalat també, ab prioritat al nostre, un judici per jurats d'una causa per robu, que no acabà fins a un quart de dues de la tarda. Malgrat això, foren molts els amics que s'esperaren per presenciar l'acte y que així ho foren al donar l'agutxí la von d'audiencia pública.

Occupon els seus respectuosos siels el president de la sala don Ventura Gassó, els magistrats senyors Pamplon y Velasco, el fiscal don Manuel Martínez González, l'advocat defensor don Jaime Cruells i'l procurador don Luis Boi, y acte seguit el senyor Gress declarà obert el judici manant al secretari relator que llegís les actuacions.

El sumari

En aquestes fa constar que l'article donnat y que motiva la causa fou el que baix el títol de «Vergonyós escarni» aparegué en nostre número 240, corresponent al 19 de janer d'aquest any, y que en ell el fiscal hi vogé un «seguit de delictes: injúries al Govern de la nació, injúries al governador civil de la província, injúries als agents del governador, injúries a l'autoritat judicial, etc. etc.

També's fa constar en el sumari que en vista d'haver-se fet responsable'l director del diari de l'article denunciat, contra aquest se següen les actuacions fetes.

Acabà l'actat ab la calificació del fiscal y ab l'escrit d'aquest, dominant pera don Secundí Puig de Franch la pena de dos mesos y un dia d'arrest major.

Interrogatori y modificació de conclusions

Acabada la lectura, el senyor Gress concedí permís al fiscal pera que aquest interrogés al processat, fent-li aquell els ordina-

El projecte d'Administració local

El llibre II del projecte d'Administració local s'ocupa de la provincial.

No varia el número, la nominació, la capitalitat ni els límits de les actuals provincies.

Són extensives a les mancomunitats que s'han constituït o foran entre provincies per fins de la competència exclusiva i tassaada en la llei, les disposicions reservades a propòsit de mancomunitats i Ajuntaments.

Governen i representen a la província els governadors i la Diputació provincial: el primer nomenat pel Govern i la segona elegida pels Ajuntaments de tota la província.

En quant al primer, la llei estableix algunes variacions restrictives respecte a les condicions que avui s'exigeixen per a ser nomenats, i en quant a la segona, forma quatre grups, assignant a unes provincies 20,000 pessetes de sou i 10,000 per a gastos de representació; a altres 15,000 i 7,000 respectivament; a altres 12,500 i 5,000 pessetes per dits conceptes i a les restants 10,000 i 5,000.

En quant a diputats provincials, després de definir el caràcter del càrrec, les condicions per als seus despeses i les eines d'incapacitat, incapacitat i xousa, s'estableix que les Diputacions se reanovaran totalment cada cinc anys.

El número de diputats provincials se reduirà a la quarta part dels que actualment existien en cada província, exceptuant Navarra, on no s'hi fa novetat.

De manera que seran onze a València, nou a Madrid, Barcelona i Córdoba, vuit a Badajoz, Granada, Màlaga i Oviedo, set a Alacant, Océros, Gádiz, Canàries, Coruña, Jaen, Navarra, Sevilla i Saragossa, sis a Lugo, Orense, Pontevedra, Santander, Toledo i Valladolid, i cinc en les demés provincies.

Selecció de diputats titulars i suplents en igual nombre, votant a tots els electes tots els Ajuntaments de la província, ab participació reservada a les minories, no essent vàlida la elecció si el candidat no reuneix vots en número superior al ters del de regidors que componen els Ajuntaments de la província.

L'escriptura d'aquesta elecció s'averifica, quan no existís cap reclamació, per la sala de Govern de l'Audiència territorial, i mitjançant qualsevol protesta, per l'Audiència en ple, a qui s'atribueix la funció sobre validesa de l'elecció, incapacitat dels electes, fonaments i efectes de les protestes.

En quant hi hagi nombre suficient de proclamats per constituir la Diputació, el Governador farà la oportuna convocatòria, senyalant a l'acte, dia, dintre dels deu següents dies.

Reunida la Diputació elegida president per tot el temps del mandat, i tot seguit i de la mateixa manera seran nomenats a un a un dos vocals que ab aquell formaran la Comissió provincial durant el primer any, turnant automàticament en els anys successius els altres diputats, per l'orde de major a menor votació.

Les Diputacions celebraran, cada any, dues reunions ordinàries en ple; una dintre del quart i una altra en el novè mes.

Tindran la primera per principal objecte l'examen i censura de comptes i la segona, la discussió i aprovació de pressupostos, sense perjudici de tractar en mitjans qualsevol altre assumpte que's pugui considerar de la competència de la Corporació.

Hi haurà reunions extraordinàries en cas de necessitat.

Se definiran les atribucions dels governadors i les de la Diputació en ple o de la Comissió provincial.

A la Corporació plena s'atribueixen: resolució, conservació o millora de serveis; adquisició, custòdia, fustament, conservació i disposició de béns, accions i trets del patrimoni provincial; autorització per a celebrar, modificar o cancel·lar contractes pels quals s'engengen o graven, continguts, ampliació o renovació de previsions; autorització per a interposar demandes; formació de pressupostos; censura i aprovació de comptes; constitució interior de la Diputació i formació de reglaments interiors.

A la comissió corresponderà l'exacte compliment dels acords de la Diputació; nomenar, separar, suspendre, corregir i premiar als funcionaris de la mateixa; regir, ordenar i vigilar la gestió del patrimoni i del pressupost, i l'execució dels serveis; percebre les rendes i ingressos, assignar a disposició de l'ordenador i fer realitzar inversions legítimes dels mateixos; formar els projectes de pressupostos, plets de conciliació per concessions o contractes, i generalment entendre, ja per via de consulta, ja per via de deliberació o resolució en assumptes que en aquesta o altres lleis atribueixin a les Corporacions, sense requerir el ple.

Als acords que adopti una o altra Corporació en ses respectives competències causaràn estat i seran executius, sense perjudici de que puguin esser sospesos pel president de la Diputació i pel governador en els casos y en la forma que se determinen.

Contra la resolució de suspensió hi haurà alçada davant del Govern, quina real orde s'hi publicarà.

Fora d'aquests casos no podran esser sospesos ni revocats sinó pels tribunals els acords de la comissió o Diputació dintre de la competència provincial.

El recurs de nul·litat davant del Govern se dona en els casos de incompetència o d'ineficiència, per extralimitar-se la Corporació de ses il·lícites facultats.

Respecte de l'Hisenda provincial se determina, com respecte dels Municipis, la formació i conservació d'un inventari general de béns i drets que constituïen el patrimoni de la província i dels privats d'establiments que depenguin de la Diputació, inventari que's revisarà en cada renovació de president.

Per a atendre a sos gastos enumera la llei els recursos de que puguin disposar les Diputacions, establint, com modificació importantíssima, la supressió del contingut provincial, salvo cas extrem d'ineficiència i transitoria necessitat.

Sevilla la complicació y l'impediment de sostenir la Diputació organitzada para son privatiu servei la recusat.

Se estableixen regles severes sobre l'ús del ordit, mirant a la perpetuïtat d'interessos que no deuen quedar a mercè de fàcils decisions de mandataris temporals.

Se mantenen les percepcions que tenen en el seu abonament tradicionals i hàbits regionals y s'hi deixa a les Corporacions llibertat d'opinió anàloga a l'individa respecte de Municipis.

Als pressupostos ordinari se presenta-

ran a la deliberació i aprovació de la Diputació plena en la reunió que ha de celebrar durant el mes de setembre.

Per a necessitats imprevistes s'autoritzen pressupostos extraordinaris, quedant prohibits els addicionals, dones els crèdits oberts i no invertits, així com les obligacions pendents de liquidació o pagament a l'acabar cada any, passaran en qualitat de resultats a l'exercici següent, de la mateixa manera que s'ordena en el règim de l'Hisenda comunal.

L'acord de la Diputació en materia de pressupostos deurà esser adoptat per majoria absoluta.

El president remetrà al governador el pressupost ab el sol efecte de corregir les extralimitacions legals, assegurar la suficiència dels recursos per cobrir els gastos i impedir que's perjudiquin els interessos de l'Estat.

Se celebrará sessió extraordinària de la Diputació quan resultés indispensable reformar lo que hagués estat invalidat per dita motius.

Cas de reincidència en les infraccions de la llei o les extralimitacions, el Govern ordenarà ab caràcter peremptiu lo que's deu consignar, en reemplàs de la part anulada.

Respecte dels pressupostos de transició que hauran de formarse a l'entrar en observancia el nou règim d'administració local, així com a les liquidacions i transaccions sobre obligacions atassades, serà adaptat a les provincies lo disposat per als Municipis, exceptuada la tutela, supressió i incorporació dels Municipis, que no serà aplicable.

El compte de cada pressupost, format per la Comptaduria, i sotmesos a examen de la Comissió com gestora i administradora del pressupost, se publicaran en el Boletín Oficial, i s'exposaran al públic en la secretaria de la Diputació, fins que aquesta celebri la reunió de primavera, en que hagi de deliberar.

Podran reclamar els Ajuntaments representats per sos arcaïdes, i la Diputació els aprovarà provisionalment o declarar responsabilitats i esmenes.

Als defectes subsanables se corregiran per la Comptaduria i de nou se sotmetran a la Diputació el compte.

Declarades les responsabilitats el governador les farà efectives.

Als interessats podran recórrer davant la Sala de lo Civil de l'Audiència territorial.

A semblansa de lo que s'estatueix per als Municipis, els comptes seran aprovats de modo definitiu a la primera reunió de primavera que sobrevingui després d'una elecció ordinària, mitjançant nova revisió i examen de totes les reclamacions, i serà ferm l'acord si contra ell no's recorre davant l'Audiència.

Respecte dels funcionaris al servei de les Corporacions provincials, s'estatueixen regles inspirades en el mateix criteri que s'indica al ressenyar l'organització municipal.

Als acords dels governadors seran aplicables dintre dels deu dies per davant el Ministeri, a qui's remetran els antecedents dintre del tercer dia, ab informe, s'oposicions, per regla general, l'execució.

Als acords de la Diputació i de la Comissió provincial en assumptes de sa competència causen estat, i sola cabrà contra ells recurs contenciós dintre dels trenta dies, o de nul·litat dintre dels deu, per a corregir extralimitacions.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

La responsabilitat serà exigible als diputats, i si fos de caràcter administratiu, s'elevaren els antecedents al ministeri de la Governació.

Les correccions consistiran en peyorar i apercibiment, no podent esser sospesos ni destituïts sinó per resolució judicial fundada en desobediència o altre delictes; no revocant-se eleccions per tal motiu, sinó que's sospesos seran substituïts pels seus suplents o per ex diputats que en data més recent haguessin cessat en sos càrrecs, guardant entre ells l'orde de major a menor votació.

Interposat aquest recurs, l'informarà'l governador y'l remetrà al Ministeri.

El senyor NOUGUÉS anuncia una interpellació als ministres d'Hisenda, Governació i Gracia i Justícia sobre la conducta que observen certes autoritats a la província de Tarragona després de les eleccions generals.

El senyor OSMÀ en nom dels tres ministres auidits accepta la interpellació.

El MINISTRE DE MARINA puja a la tribuna i llegeix el projecte de llei de reforma dels serveis militars i marítims del seu departament.

(Arriben al banc blau els senyors Mauri, marqués de Figueroa i Rodríguez Sanpedro.)

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ llegeix els projectes de reforma de la llei electoral i d'administració local.

A seguit el senyor OSMÀ llegeix el projecte de reforma de la llei d'alcools.

Altres projectes de llei establint la tarifa de 1906 per la cobrana de les cèdules personals per aquest any.

Altres sobre'ls ports francs de Canaries. Altres establint l'incapacitat provisional de la mina d'Arraiz per l'Estat.

Altres de ordit per la construcció de la casa de Corraus de Madrid.

Altres reformant la contribució sobre vins.

Altres reformant uns articles de la llei del timbre.

Altres reformant la renda de l'impost d'utilitats, transmissió de béns i drets i altres reials, etc.

Altres reformant la tribuna segneix l'Osma llegint projectes.

El MINISTRE D'Hisenda llegeix els pressupostos, de quins punts essencials hem donat compte aquesta tarda.

Juren dos diputats.

Se dona lectura del dictamen de la Comissió d'actes, declarant greus els dos darrers lloes de les de Madrid, fundades en que, a judici dels pèis, hi ha falsificacions algunes actes, y s'aixeca la sessió.

8, 1 a 3 matinalda

El projecte de llei electoral

El projecte de reforma llegit ahir en el Congrés diu essencialment això:

La tendència del projecte de llei reformant la electoral, tendeix a respondre a les constants reclamacions de l'opinió pública per que tots els serveis que's refereixen a l'organització electoral se separin dels Ajuntaments, per estimar que aquestes Corporacions, tal com se troben organitzades, tenen un caràcter eminentment polític.

El títol primer de la llei està dedicat al dret electoral.

Se mantenen els vuit primers articles de la llei vigent, ab petites diferències.

El títol segon abarca tot lo que's refereix al cens electoral, que es segurament un dels més importants.

L'article novè manté l'obligació de votar tots els electors, a quin efecte s'estableixen regles per que s'exerceixi amb obligatorietat necessitat de la ciutadania l'emissió del sufragi.

El cens estarà a càrrec en endavant de l'Institut Geogràfic i Estadístic, al que correspondrà sa formació, sa custòdia i certificacions.

Per a inspeccionar el cens se crean una Junta Central, altres provincials i altres municipals.

La Junta central que radicarà a Madrid, serà presidida pel president del Tribunal Suprem.

Les Juntes provincials estaran presidides pels presidents de les Audiències territorials i ont no existixin, pels de les Audiències provincials, a excepció de la de Canaries que serà presidida pel jutge de primera instancia de Santa Creu de Tenerife, per no haverhi Audiència.

Les Juntes municipals seran presidides pel vocal de la Junta de Reformes Socials que a l'efecte se nomenarà, i ont no s'haguessin constituït aquestes Juntes, presidirà aquella el jutge municipal.

La Junta central se formarà pel president de l'Audiència, el de l'Institut de Reformes Socials, el rector de l'Universitat central, el degà del Colegi d'Advocats de Madrid, el president de l'Acadèmia de Llei i Jurisprudència i el director de l'Institut Geogràfic i Estadístic.

Les Juntes provincials se formaran ab el rector de l'Universitat i ont no n'hi hagi ab el director de l'Institut General i Tècnic, el degà del Colegi d'Advocats o l'advocat més antic en l'exercici de la professió, i a la província de Madrid el diputat primer de la Junta de govern del Colegi, el degà del Colegi notarial, un vocal elegit per la Junta provincial de Reformes socials, el president de les Societats econòmiques d'Amics del País, Cambrers de comerç i agricultors, capitols, gremis o associacions de pàgeges, remadors, comerciants, industrials, mercants o pescadors, ateneus, acadèmies, liceus o altres societats anàlogues i societat obreres o patronals.

Les Juntes municipals se formaran per un quofe o oficial de l'exercici o de l'armada, retirat, un funcionari o béns de administració civil, dos majors contribuents per immobles, cultiu i ganaderia, que tinguin vot per l'elecció de compromissaris en les eleccions de senadors, y els presidents o estudijs de dos gremis oficials del Municipi.

Seràn secretaris: De la Junta central el oficial major de la secretaria del Congrés; de les provincials el secretari de la Diputació; y de les municipals el secretari del Jutjat municipal.

A la Junta central correspondran iguals funcions que avui li estan encomanades per la llei, i lo mateix a les provincials i municipals.

S'estableixen en el projecte tots els procediments reglamentaris per a l'organització d'aquestes juntes y per a son funcionament.

Les funcions que avui estan a càrrec dels arcaïdes en quant se refereix al procediment en assumptes electorals queden

encomenades als presidents de les juntes provincials.

Les mesos electorals se formaran ab un president i dos adjunts, que tindran sos respectius suplents, y's interverors que els candidats designin, si volen fer ús de aquest dret.

El president de les mesos electorals s'elegiran per la Junta municipal del Cens, ab arreglo al següent procediment:

Se formaran prèviament tres llistes para cada secció electoral.

En la primera constaran els electors ab títol acadèmic y's quofes y oficials retirats; en la segona els majors contribuents per immobles, cultiu i ganaderia; en la tercera els electors que presentin els estudijs i associacions o agrupacions de contribuents del Municipi.

La Junta municipal designarà com president de la mesa electoral de cada secció para les eleccions que puguin ocórrer durant un bienni als electors de més etat dels tres primers que figurin en dites llistes.

El suplents s'elegiran entre's tres últims.

El bienni següent se farà la designació de president pariat de la lletra L a la Z, y la de suplents partint de la lletra A a la X.

Els càrregos d'adjunts i suplents de aquestes s'elegiran per la Junta municipal del Cens en reunió especial que's celebrará'l dimenge següent a la convocatòria del dia para les eleccions de diputats a Corts o regidors.

El procediment serà legal al de la designació de president observant algunes regles que's determinen, així com para la elecció de suplents.

Per a esser proclamat candidat serà indispensable acreditar a d'aquestes circumstàncies: haver descompenyat el mateix càrrec; esser proclamat en l'elecció de diputats a Corts per dos diputats o ex diputats per la mateixa província, o per tres diputats o ex diputats provincials, i en les municipals per dos regidors o ex regidors del mateix districte o esser proclamat com a candidat per la vigèssima part del nombre total d'electors del districte, davant la mesa formada pel president i dos adjunts.

Els candidats així proclamats para la Junta provincial del cens y les municipals tindran dret a designar interverors para les taules, nomenant-los ells mateixos o sos apoderats per medi de talons, que dirigiran al president de la taula, el qual, després de l'oportuna compulsa, donarà possessió a l'interessat.

En els districtes ont no resultessin proclamats diputats en major nombre dels cridats a esser elegits, la proclamació de candidats equivaldrà a sa elecció sense necessitat de sotmetre's a ella.

La Junta provincial a l'actuar en l'escripció general, quan en alguna secció hi hagués actes dobles o diferents, no farà cap computo d'ells.

Tampoc farà proclamació de cap dels candidats a quins efectes s'hi computo fes variar el resultat de l'elecció en favor de un o altre candidat.

A amós candidats se donarà en tal cas, en comptes de la credencial, una certificació del nombre de vots escrutats a cada qual, expressant la circumstància de no haverse escrutat en una o més seccions o les que fossin per haverhi actes dobles que afectin al resultat de la elecció.

Aquestes certificacions seran presentades pels candidats a la secretaria del Congrés o a l'Ajuntament en son cas respectiu, para la resolució que a sa vista procedirà.

El procediment electoral que s'estableix es anàleg a l'existent avui ab la sola diferència de que les Juntes d'escrutini seran les provincials del Cens en les eleccions de diputats a Corts y les Municipals en les de regidors, podent designar els candidats ab iguals formalitats i garanties que ara dues persones que'l representin ab ven per sense vot, mentre sien electors del districte.

S'estableix lo necessari para les eleccions parcials y's manté l'actual sanció penal harmonitzada ab la reforma que en la llei s'introdueix i garantissada ade més ab noves disposicions para fer efectiva l'obligació de votar.

En les disposicions transitories se marca lo necessari para la primera formació del nou cens y les instruccions complementaries precises para que un cop publicada la llei se constituïxin tot seguit les noves Juntes central, provincials i municipals, en la forma que determina l'article segon, y funcionin desseguida.

Els projectes econòmics

Els dats més importants dels projectes llegits aquesta tarda pel senyor Osmà relatius a la supressió de l'impost sobre'l vi en les capitals de província y poblacions assimilades, són:

La substitució d'aquest ingrés la determina el senyor Osmà d'aquesta manera: Importa la recaudació total d'aquesta especie, 23.339.800 pessetes, component 9.837.606 del cupu para'l Tresor.

A la baixa d'aquesta quantitat en el pressupost d'ingressos de l'Estat se soma l'impost dels impostos de cèdules personals, casinos, cèdules d'embargo i carnuts de luxe, que's cedeixen als Municipis afectats per la reforma y'l d'una taxa addicional que's senyala para la mateixa en el cupu de consums de les demés especies ahir ont els recursos que s'autoritzen en el dia no bastessin a compensar l'anterior recaudació per consum dels vins.

Dits recursos són els següents:

a. Cèdules personals, ab autorització d'establir un recàrreg especial de 5 dècimes de sou valor.

b. Carnuts de luxe, quedant facultats els Ajuntaments para pujar el recàrreg actual fins el cent per cent.

c. Casinos i Circos de recreo ab autorització per semblant elevació del tipu.

d. Autorització de 16 centèsimes addicionals sobre les quotes de contribució industrial i de comerç.

e. Recàrreg sobre consum de gas y electricitat.

f. Arbitri municipal sobre vins nomenats espumosos o generosos i sobre vins de pasta quina graduació passi de 16 graus.

g. Autorització para alçar fins al 150 per 100 els actuals recàrregos municipals y 120 sobre consums d'algunes y llicors.

h. Autorització para alçar el recàrreg sobre'l consum de la cervesa.

Quan els actuals recàrregos no compensessin en els pressupostos municipals, la baixa que's produïx per la degradació dels vins, se'ls hi senyalarà para cobrir la diferència una rebaxa addicional en el

encomenades als presidents de les juntes provincials.

Les mesos electorals se formaran ab un president i dos adjunts, que tindran sos respectius suplents, y's interverors que els candidats designin, si volen fer ús de aquest dret.

El president de les mesos electorals s'elegiran per la Junta municipal del Cens, ab arreglo al següent procediment:

Se formaran prèviament tres llistes para cada secció electoral.

En la primera constaran els electors ab títol acadèmic y's quofes y oficials retirats; en la segona els majors contribuents per immobles, cultiu i ganaderia; en la tercera els electors que presentin els estudijs i associacions o agrupacions de contribuents del Municipi.

La Junta municipal designarà com president de la mesa electoral de cada secció para les eleccions que puguin ocórrer durant un bienni als electors de més etat dels tres primers

